

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Miljø- og Fødevareudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 10. december 2020
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Henrik Overgaard Mor-
sing
Sagsnr.: 2020-0037-0100
Dok.: 1747736

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 182 vedrørende forslag til lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink (L 77), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til justitsministeren den 4. december 2020.

Nick Hækkerup

/

Henrik Skovgaard-Petersen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 182 fra Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg vedrørende forslag til lov om aflivning af og midlertidigt forbud mod hold af mink (L 77).

”Ministeren bedes oversende et notat med en redegørelse for, hvordan det vil påvirke udbetalingen og størrelsen af kompensation og erstatning til minkavlerne og følgeerhvervene på kort og lang sigt, hvis en tredjedel af Folketingets medlemmer aktiverer grundlovens § 73, stk. 2, i forbindelse med lovbehandlingen. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvad de mulige langsigtede konsekvenser for kompensations- og erstatningsmulighederne kan være, hvis der udskrives et Folketingsvalg, og nedlukningen af minkerhvervet ikke gennemføres.”

Svar:

1. Et af Folketinget vedtaget lovforslag får lovskraft, når det senest 30 dage efter den endelige vedtagelse stadfæstes af kongen, jf. grundlovens § 22, 1. pkt.

I grundlovens § 73, stk. 2, er der fastsat en særlig bestemmelse om stadfæstelse af lovforslag, der indeholder bestemmelser om ekspropriation:

”Stk. 2. Når et lovforslag vedrørende ekspropriation af ejendom er vedtaget, kan en tredjedel af folketingets medlemmer inden for en frist af tre søgnedage fra forslagens endelige vedtagelse kræve, at det først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nyvalg til folketinget har fundet sted, og forslaget på ny er vedtaget af det derefter sammentrædende folketing.”

Bestemmelsen i § 73, stk. 2, blev indsat i forbindelse med grundlovsrevisionen i 1915. Baggrunden for mindretallets adgang til at appellere til vælgerne var afskaffelsen af den privilegerede valgret til Landstinget og en vis frygt for, at et politisk flertal ville gennemføre mere indgribende ekspropriationer end hidtil, jf. Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 473.

Uanset at det ikke er udtrykkelig fastsat i § 73, stk. 2, må det antages, at lovforslag, der indebærer ekspropriative indgreb, ikke kan stadfæstes før udløbet af fristen på tre søgnedage, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), side 328, Max Sørensen, Statsforfatningsret (2. udg. ved Peter Germer, 1973), side 187, og Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 474.

Bestemmelsen i grundlovens § 73, stk. 2, finder anvendelse, blot en enkelt af lovforslagets bestemmelser indebærer ekspropriation, jf. Poul Andersen, a.st., side 327 f., og Max Sørensen, a.st., side 185.

Det følger af § 15, stk. 5, i Folketingets forretningsorden, at en begæring om at bringe grundlovens § 73, stk. 2, i anvendelse, tilstilles Folketingets formand, der gør Folketinget bekendt med begæringen og videresender den til statsministeren. Statsministeren tager herefter stilling til, om begæringen skal imødekommes eller afvises. Det kræves i den forbindelse ikke, at nyvalg udskrives straks, når der er fremsat en berettiget begæring efter grundlovens § 73, stk. 2. Der henvises til Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 474.

Tilsidesættelse af bestemmelsen i grundlovens § 73, stk. 2, må antages at medføre lovens ugyldighed, jf. Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 474, og Peter Germer, Statsforfatningsret (5. udgave, 2012), side 320.

2. Som det fremgår af pkt. 2.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, vedrører lovforslaget ekspropriation af ejendom. Det følger heraf, at bestemmelsen i grundlovens § 73, stk. 2, finder anvendelse. En tredjedel af Folketingets medlemmer vil således inden for en frist af tre søgnedage fra vedtagelsen kunne kræve, at stadfæstelsen af lovforslaget udsættes til efter nyvalg. En sådan begæring vil indebære, at loven, herunder bestemmelserne om udbetaling af erstatning og kompensation, ikke vil kunne stadfæstes og dermed få lovkraft, jf. grundlovens § 22, 1. pkt., før der er udskrevet og afholdt nyvalg.

Såfremt det under sådanne omstændigheder måtte ønskes at yde erstatning eller kompensation forud for en eventuel fornyet vedtagelse efter et nyvalg, ud over hvad der følger af gældende ret, vil der skulle tilvejebringes særskilt hjemmel hertil.